

Učitel matematiky

Martina Bečvářová

XII. seminář o filozofických otázkách matematiky a fyziky a 24. mezinárodní konference historie matematiky

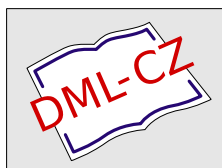
Učitel matematiky, Vol. 13 (2005), No. 1, 54–56

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/150751>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 2005

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

XII. SEMINÁŘ O FILOZOFICKÝCH OTÁZKÁCH**MATEMATIKY A FYZIKY****a****24. MEZINÁRODNÍ KONFERENCE****HISTORIE MATEMATIKY**

Ve dnech 23. – 26. 8. 2004 se ve Velkém Meziříčí uskutečnil již 12. seminář o filozofických otázkách matematiky a fyziky. Uspořádala jej komise pro vzdělávání učitelů matematiky a fyziky Jednoty českých matematiků a fyziků ve spolupráci s Gymnáziem Velké Meziříčí a Domovem mládeže Středního odborného učiliště zemědělského ve Velkém Meziříčí. Hlavním organizátorem byl A. Trojánek. Semináře se zúčastnilo více než 70 osob (učitelé základních, středních a vysokých škol, několik doktorandů).

Seminář byl slavnostně zahájen v pondělí 23. 8. v 16 hodin v krásné aule meziříčského gymnázia. Účastníky zde přivítal starosta Velkého Meziříčí ing. František Bradáč. Poté následovala přednáška *Co dokázal Galilei? Dialog z hlediska současné fyziky* (J. Novotný).

V úterý vyslechli účastníci dvě fyzikální přednášky, *Zpomalené a zastavené světlo* (A. Kalvová) a *Nejstarší světlo* (J. Langer). Po obědě proběhly matematické přednášky *Klasická logika a fuzzy logika* (P. Hájek) a *Funkce a relace* (D. Hrubý). Ve večerních hodinách navštívili účastníci semináře podnik POEX, a. s. Velké Meziříčí, který se věnuje výrobě extrudovaných potravin, dražování a balení. V pozdních večerních hodinách pokračovala exkurze v překrásném *Hotelu Vila Jelínek*, kde byl nedávno otevřen malý pivovar.

Ve středu dopoledne zazněly přednášky *Od Newtona ke Keplerovi geometricky* (J. Podolský) a *Křemíkové vrstvy pro sluneční články* (A. Fejfar). Dopolední program zpestřilo vystoupení oblíbeného doc. A. Vrbského, který pronesl přednášku *Turbodidaktika*. Odpoledne přednášeli J. Šimša na téma *Když matematik zabloudí*

v lese a P. Šíkola *Co jsou nanotechnologie a jak moc nás ovlivní?*
V podvečer si zájemci prohlédli gymnázium a Velké Meziříčí.

Ve čtvrtek byl poslední půlden semináře zahájen přednáškou *Užití Dirichletova principu v teorii čísel* (J. Herman) a ukončen druhou částí přednášky *Když matematik zabloudí v lese* (J. Šimša).

Na seminář volně navázala 25. mezinárodní konference *Historie matematiky*, která se ve Velkém Meziříčí konala ve dnech 27. – 31. 8. Zúčastnilo se jí více než 50 osob z Čech, Moravy, Slovenska, Polska a Ruska. Připravilo ji Výzkumné centrum pro dějiny vědy, společné pracoviště AV ČR a UK; hlavními organizátory byli E. Fuchs a J. Bečvář. Hlavní program byl velmi bohatý, sestával z těchto přednášek¹²:

J. Bečvář: *Z historie lineární algebry*

M. Bečvářová: *Karel Zahradník (1848–1916)*

Š. Bilová: *Teorie svazů v české a slovenské matematice do roku 1963*

J. Hora: *Gauss, Ramanujan a novější metody výpočtu čísla π*

J. Houska: *Augustin Louis Cauchy a křivkový integrál v komplexní rovině*

M. Hykšová: *Teorie her a politologie*

E. Kozáková: *Život a dílo L. S. Riegra*

J. Kozánek: *Toeplitz-Hausdorffova věta po osmdesáti pěti letech*

J. Langer: *Fyzikální problémy s dělením státu*

T. Lengyelfalusy: *Niekol'ko zaujímavostí z histórie učebnic matematiky*

R. Lenker: *Poznámky ke geometrickým pracím Bernarda Bolzana*

A. Lukášová: *Čechův topologický seminář*

K. Mačák: *Emanuel Czuber, G. U. Yule a česká statistická literatura po 1. světové válce*

P. Pavlíková: *Prof. Miloš Kössler a zeta funkce*

L. Purmová: *O historii obyčejných diferenciálních rovnic v 18. století*

¹²Podrobnější informace a fotografie z této akce lze najít na adrese <http://fd.cvut.cz/Personal/Nemcova/konference/>. Na této stránce jsou uvedeny informace i o předchozích letních školách a mezinárodních konferencích.

- I. Saxl: *Abraham de Moivre (1667–1754)*
A. Slavík: *Součinný integrál: vznik, vývoj a použití*
P. Šišma: *Pohled do brněnských archivů*
W. Więsław: *F. Viète*
T. Zušćák: *Užití determinantů v geometrii na přelomu 19. a 20. století*
K. Žitný: *Banachovy algebry v historické perspektivě*

Za úspěšný průběh semináře i mezinárodní konference je třeba poděkovat A. Trojánkovi, J. Bečvářovi a E. Fuchsovi, všem přednášejícím i účastníkům, dále také kolektivu Domova mládeže ve Velkém Meziříčí.

Na 22. – 25. srpna 2005 je plánován sedmý seminář z historie matematiky pro vyučující na středních školách. Zájemci si již nyní mohou napsat o přihlášku na adresu RNDr. Dag Hrubý, Gymnázium, A. K. Vítáka 452, 569 43 Jevíčko.

Vážnější zájemci o dějiny matematiky se mohou zúčastnit 26. mezinárodní konference *Historie matematiky*, která se bude konat v srpnu 2005. Kontaktní adresa: doc. RNDr. Eduard Fuchs, CSc., Přírodovědecká fakulta MU, Janáčkovo nám. 2a, 602 00 Brno (e-mail: fuchs@math.muni.cz) nebo RNDr. Martina Bečvářová, Ph.D., Katedra aplikované matematiky, Fakulta dopravní ČVUT, Na Florenci 25, 110 00 Praha 1 (e-mail: nemcova@fd.cvut.cz).

Martina Bečvářová